

Mäkitalon korjauskansio

Sastamalan Kiikassa sijaitsevan Mäkitalon tilan päärakennus rakennettiin 1930-luvun vaihteessa. Hirsirunkoinen rakennus on kokenut vuosikymmenten aikana lukuisia muutoksia, viimeisintä kunnostusta edeltänyt ilmiasu oli peräisin 1970-luvun alkuvuosilta.

Vuonna 2000 aloitetun korjaustyön päämääränä oli rakennuksen ilmiasun ennallistaminen. Kunnostus eteni seinä kerrallaan. Vanha puuvuoraus irrotettiin ja sen olla ollut huokoinen kuitulevy poistettiin osittain. Vaikka ulkopuolelta katseltuna laudoitus ja vesilista vaikuttivat vielä kelvollisilta, jouduttiin alimmat hirsikerrat vaihtamaan lähes koko rakennuksen ympäri. Rakennuksessa asuttiin remontin ajan, joten hirsien vaihto oli tehtävä erityisen varovasti. Koska korjaus jouduttiin tekemään käytännössä kokonaan rakennuksen ulkopuolelta, päätettiin uudet hirret laittaa paikoilleen kiilaamalla. Hirsien vaihtoa, kengitystä, tehtiin pääasiassa huoneen mitta kerrallaan, jolloin rakennusta voitiin hieman keventää poistetun hirren puolelta. Vanhan ja uuden hirren liitoskohta veistettiin loivasti vinoon, minkä jälkeen hirret kiinnitettiin tiiviisti toisiinsa.

Poistettujen ikkunoiden kohdalle jääneet aukot tuettiin pystypuilla ja täytettiin pellaveristeellä. Näin koko seinäpinta on edelleen hengittävää materiaalia.

Asuinrakennus ennen korjausten aloittamista. Rakennus on pohjamuodoltaan suorakaide ja siihen liittyy kylmä kuistiosa.

Vanhojen ikkuna-aukkojen avaaminen paljasti seiiniin pitkiä aukkoja. Onneksi hirsiseinä kantaa itsensä.

Ikkunoiden välit täytettiin pellavaeristeellä.

Hirsien nostossa käytettiin 10 tonnin tunkkia.

Karmit tilkittiin ohueksi leikatulla pellavaeristehallalla.

Hirsien liitokset on vahvistettu raudoituksilla.

Julkisivuremontti on edennyt talon puoliväliin.

Ikkunat valmistettiin paikallisessa puusepän-verstaassa. T-karmiset ikkunat ovat säilyneen vanhan mallin mukaisia. Karmit tehtiin hieman aiempaa leveämmiksi, jolloin sisempään puitteeseen saatiin kytkettyä kapea lasipuite.

Uusi puuvuoraus tehtiin kuuden tuuman höylätystä vaakapaneelista ja sen taakse jätettiin laudan vahvuinen tuuletusväli. Hirsiseinien molemmilla puolilla jo olleiden kuitulevyjen lisäksi ei laitettu muuta lisäeristystä.

Korjaustöitä jatkettiin jälleen kevään koittaessa. Aluksi vuorattiin ullakkopäädyt ja samalla niiden alkuperäiset yksipuitteiset ikkunat kunnostettiin, myös vanha pihakuisti sai uuden muodon.

Heinäkuussa aloitettiin päätykuistin rakentaminen. Kapeaan kuistiin on mahduttettu suihkutila, kodinhoitohuone ja eteinen. Rakennuksen pohjoispäädystä oli aiemminkin ollut kuisti. Vuorauksen purkamisen jälkeen nähtiin, että umpeen laudoitetussa päädystä oli ollut kaksi ovea ja ikkunaa. Toinen oviaukoista otettiin jälleen käyttöön.

Kuistin perustuksia kaivettaessa huomattiin, että vanha betonisokkeli ulottui vain hieman maanpinnan alapuolelle. Tueksi oli ladottu kiviarina. Työlään muottilaudoituksen nikkaroinnin ja betonivalun jälkeen työmaalla voitiin paljastaa valmis antura ja sokkelipinta. Täytön jälkeen seuraavaksi pystytetty kuistin runko tehtiin puurakenteisena. Kuistissa on rossipohja kuten muuallakin rakennuksessa. Vanha osa kuitenkin tuulettuu heikosti, sillä mm. lattianiskojen väliin jää umpinaisia hyllyjä.

Kaivuri teki hetkessä kuistin pohjatyöt.

Kuistin seinät on lämpöeristetty pellavalevyillä.

Kertaalleen maalatut paneelilaudat naulattiin paikoilleen ohjurien avulla.

Parempaa ilmankiertoa tavoiteltiin isommilla tuuletusluukuilla (avaamalla aukkoja myös kuistilta vanhaan osaan), entistä korkeammalla tuuletustilalla ja tasaisella alapohjalla. Lämmöneristeeksi valittiin pellavalevyt, koska laajennusosan haluttiin toimivan kosteusteknisesti muun rakennuksen tapaan. Kuistin ikkuna, ovi ja kattopellit ovat kierrätystavaraa.

Rakennustyöt valmistuivat julkisivujen osalta syyskuussa 2001. Vanhaa taloa pitää kuitenkin jatkuvasti huoltaa, joten pientä remontoitavaa löytyy vuosittain... Korjauksilla ei aina ole niin kiirettä, sillä perinteiset materiaalit kuluvat ja vanhenevat hitaasti. Pinnaltaan karheaksi kullunut ja sammaloitunut, noin 60-vuotias sementtiitiilikate uusittiin vanhaa tyyliä mukailevilla kaksikouruisilla savikattotiilillä vuonna 2009.

Olli-Pekka Hannu, arkkitehti SAFA

Ikkunakarmi on kiinnitetty lähelle ulkopintaa, tuuletusvälin tuntumaan. Syryyttä pienennettiin lisäksi viistämällä vuorilautojen sisäsivut.

Rakennuksessa on vanhaan tapaan jälleen kaksi sisäänkäyntiä, nimittäin talouskuisti ja lasikuisti. Ulkopinnat maalattiin pellavaöljymaalilla. Vesikatteena ovat pienikokoiset, säädettävät savikattotiilet.